

24 Μαρτίου 2017

Ο ρόλος της Ορθοδοξίας βάσει της Εγκυκλίου του 1920 και του Μηνύματος του 2008

Ορθοδοξία / Η Ορθοδοξία στον κόσμο

Ηρακλής Ψάλτης, φιλόλογος

[Προηγούμενη δημοσίευση: <https://www.pemptousia.gr/?p=154517>]

Εισαγωγικά αναφέρει ότι οι υπάρχουσες δογματικές διαφορές μεταξύ των χριστιανικών Εκκλησιών δεν θα πρέπει να αποτελούν κώλυμα, εμπόδιο για την προσέγγιση και την μεταξύ τους επικοινωνία, ιδιαίτερα αυτή την εποχή. Αντίθετα τις θεωρεί χρήσιμες και ωφέλιμες και «προετοιμάζουν» την πλήρη και συν Θεώ ευλογημένη ένωση των Εκκλησιών, εφόσον υπάρχει καλοπροαίρετη διάθεση από όλους. Ήδη στο πολιτικό επίπεδο έγινε το πρώτο βήμα με τη δημιουργία της Κοινωνίας των Εθνών (1919).

Φωτο: Σπύρος Δρόσος

Στη συνέχεια θέτει τις προϋποθέσεις για αυτήν την προσέγγιση. Εκτιμά ότι βασική προϋπόθεση αποτελεί η εγκατάλειψη της προσπάθειας προσηλυτισμού -ιδίως στην Ανατολή (υπονοεί την Ουνία)- οπαδών άλλων χριστιανικών ομολογιών. Δεύτερη προϋπόθεση ορίζει την αναζωπύρωση και ενίσχυση της αγάπης μεταξύ των Εκκλησιών θεωρώντας η μία την άλλη όχι «ξένη» αλλά «συγγενή» και «φίλη». Εξειδικεύει κατόπιν με έντεκα όρους την επιβεβαίωση αυτής της καλής διάθεσης με συγκεκριμένες ενέργειες, στις οποίες θα πρέπει να προβούν οι επί μέρους Εκκλησίες (η αποδοχή ενιαίου ημερολογίου, η ανταλλαγή επιστολών στις μεγάλες εκκλησιαστικές γιορτές, η επικοινωνία των Θεολογικών Σχολών και η ανταλλαγή φοιτητών τους, οι στενότερες σχέσεις των αντιπροσώπων των διαφόρων Εκκλησιών, η διοργάνωση πανχριστιανικών συνεδρίων, η αντικειμενικότερη εξέταση των δογματικών διαφορών, ο σεβασμός των επιμέρους εκκλησιαστικών ηθών και εθίμων, η δημιουργία κοινών κοιμητηρίων, ο διακανονισμός του ζητήματος των μικτών γάμων και η ενίσχυση του έργου της φιλανθρωπίας).

Προσθέτει ότι ο πόλεμος, που έληξε πρόσφατα (1918), εξαχρείωσε τον άνθρωπο ανοίγοντας νέες αιμάσουσες πληγές, οι οποίες για να επουλωθούν χρειάζονται την συνδρομή όλων των Εκκλησιών. Επώδυνες διαστάσεις την εποχή αυτή έχουν πάρει ο αλκοολισμός, η περιττή πολυτέλεια, η φιληδονία, ο εκτροχιασμός της τέχνης σε όλες τις μορφές της, η θεοποίηση του πλούτου, η περιφρόνηση των διαχρονικών

ηθικών αξιών.

Συμπεραίνει ότι η χριστιανική κοινότητα υστερεί έναντι της πολιτικής, αφού αυτή - η πολιτική- δημιούργησε ήδη την Κοινωνία των Εθνών για την καλλιέργεια της αγάπης και της αλληλεγγύης μεταξύ των εθνών, ενώ η χριστιανική, αν και έχει ως ύψιστο καθήκον την ανάπτυξη και καλλιέργεια της αγάπης, δεν έχει κάνει προς στιγμήν τίποτα γι' αυτό, αδρανεί.

Τέλος ζητά την «απάντησή» τους σε αυτήν την πρόσκληση, για να οδηγηθούν σε κοινά συμπεράσματα προς όφελος της Εκκλησίας του Χριστού.

E. Το μήνυμα των Προκαθημένων των Ορθοδόξων Εκκλησιών (2008)

Με πρωτοβουλία του Οικουμενικού Πατριάρχη, που επιβεβαιώνει τον πρωταγωνιστικό ρόλο του Πατριαρχείου στην ορθόδοξη κοινότητα, συγκεντρώθηκαν στην Κωνσταντινούπολη οι Προκαθήμενοι και οι Αντιπρόσωποι των Ορθοδόξων Εκκλησιών με την ευκαιρία της ανακήρυξης του έτους 2008 ως έτους του αποστόλου των Εθνών, Παύλου. Στο πλαίσιο των εορταστικών εκδηλώσεων τελέστηκε από κοινού Θεία Ευχαριστία στο Φανάρι στις 12 Οκτωβρίου του 2008, την Κυριακή των Αγίων Πατέρων της εν Νικαία Ζ' Οικουμενικής Συνόδου και στη συνέχεια αναγνώστηκε το Μήνυμά τους[16], ένα μήνυμα αγάπης και αλληλεγγύης για τον δοκιμαζόμενο άνθρωπο.

Το Μήνυμα ξεκινά με την επίκληση του Τριαδικού Θεού και στη συνέχεια αναφέρεται στην «υποχρέωση» της Ορθόδοξης Εκκλησίας να προβάλλει στο σύγχρονο κόσμο τόσο την διδασκαλία της εν Χριστώ αποκαταστάσεως ολοκλήρου του ανθρωπίνου γένους, όσο και αυτής περί της παγκοσμιότητας του λυτρωτικού Του έργου, διά του οποίου υπερβαίνονται όλες οι διακρίσεις της ανθρωπότητας[17]. Επίσης, προσθέτει ότι θα πρέπει να αντιμετωπιστεί επιτυχώς από τις ίδιες το σοβαρό πρόβλημα του εθνοφυλετισμού.

Επισημαίνει στη συνέχεια ότι έχει σπουδαιότητα για τη ζωή της Εκκλησίας η Ιεραποστολή. Ο ευαγγελισμός του λαού του Θεού, αλλά και των μη πιστευόντων εις Χριστόν, αποτελεί υπέρτατο χρέος της Εκκλησίας. Αυτό πρέπει να το εκπληρώσει με αγάπη, ταπεινοφροσύνη, και σεβασμό προς την ταυτότητα του κάθε ανθρώπου και την πολιτιστική ιδιαιτερότητα εκάστου λαού, και όχι επιθετικά και προσηλυτιστικά.

Η τεχνολογία (διαδίκτυο, και σύγχρονα μέσα συγκοινωνίας), προσθέτει - διευρύνοντας την οπτική της-, έχει φέρει κοντύτερα τους ανθρώπους, παρόλα αυτά πολλαπλασιάζονται τα σημάδια της αποξένωσης, της διαίρεσης και της σύγκρουσης. Αιτία αυτής της κατάστασης θεωρεί η Ορθόδοξη Εκκλησία την

απομάκρυνση του ανθρώπου από το Θεό και υποδεικνύει ότι η αμαρτία μπορεί να «νικηθεί» μόνο με τη συνεργασία του Θεού και του ανθρώπου[18].

(συνεχίζεται)

[16] Μήνυμα των Προκαθημένων των Ορθοδόξων Εκκλησιών (12-10-2008) στη δικτυακή διεύθυνση: <http://www.ec-patr.org/docdisplay.php?lang=gr&id=995&tla=gr> (ημερομηνία ανάκτησης: 20-12-2011)

[17] Μήνυμα των Προκαθημένων των Ορθοδόξων Εκκλησιών (12-10-2008), &2.

[18] Μήνυμα των Προκαθημένων των Ορθοδόξων Εκκλησιών (12-10-2008), &4.

<http://bit.ly/2nOHG14>